

INSTRUKCJA POBIERANIA, PRZECHOWYWANIA I TRANSPORTU MATERIAŁU DO BADAŃ

A. Próbkę do badań na nosicielstwo Salmonella-Shigella (do orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych) mogą być pobierane tylko:

- od osób, które w ciągu ostatnich 7 dni nie miały biegunki,

- minimum 10-14 dni po przyjęciu ostatniej dawki antybiotyku lub chemioterapeutyku.

1. Materiałem do badań powinien być **wymaz z kału**. Gdy nie jest to możliwe, dopuszcza się pobranie 1 wymazu z odbytu na 3 oddane próbki.

2. Próbkę należy pobierać **przez trzy** (kolejno po sobie następujące) **dni**.

3. Wszystkie trzy próbki dostarczyć w dniu pobrania trzeciego wymazu razem z **czytelnie i dokładnie wypełnionym „Zleceniem badania laboratoryjnego”**.

B. Próbkę do badań w kierunku chorobotwórczych pałeczek jelitowych pobierać jak najszybciej po wystąpieniu objawów choroby, możliwie przed podjęciem leczenia przeciwbakteryjnego. W przypadku kału biegunkowego pobierać materiał z obecnością krwi, śluzu. Próbkę przechowywać w temperaturze 4-8 °C.

C. Próbkę do badań w kierunku obecności antygenów rotawirusów, adenowirusów, norowirusów

Materiałem do badań jest kał, który należy pobrać jak najszybciej, ale nie później niż 72 godz. od wystąpienia objawów do jałowego pojemnika.

UWAGA! NIE WOLNO ZAWIJAĆ POJEMNIKA Z PRÓBKĄ W FORMULARZ ZLECENIA.

Wymaz z kału

Wymaz z kału pobiera się wymazówką, z zestawu transportowego, do podłoża transportowego (Stuarta, Carry-Blaira lub Amiesa). Przed pobraniem sprawdzić datę ważności podłoża transportowego.

1. Kał oddać do czystego naczynia lub na papier.
2. Wyjąć z opakowania probówkę z wymazówką (korek zabezpieczający probówkę zdjąć i wyrzucić)
3. Za pomocą jednorazowej wymazówki, z zestawu, pobrać próbkę poprzez kilkukrotne obrócenie wymazówki w materiale kałowym.
4. Wymazówkę włożyć do podłoża transportowego (w wymazówce musi być widoczna wyraźnie grudka kału), dokładnie zamknąć.
5. Próbkę przechowywać w temperaturze 4-8°C i dostarczyć do laboratorium maksymalnie w ciągu 68 godzin.

Wymaz z odbytu

Wymaz z odbytu pobiera się wymazówką, z zestawu transportowego, do podłoża transportowego (Stuarta, Carry-Blaira lub Amiesa). Przed pobraniem sprawdzić datę ważności podłoża transportowego.

1. Wyjąć z opakowania probówkę z wymazówką (korek zabezpieczający probówkę zdjąć i wyrzucić)
2. Wymaz z odbytu pobiera się przez kilkukrotne obrócenie wymazówki włożonej poza zwieracz odbytu na głębokość około 4-5 cm u osoby dorosłej, 1-2 cm u dzieci, tak aby na waciku znalazły się fragmenty złuszczonego nabłonka końcowego odcinka jelita grubego.
3. Wymazówkę włożyć do podłoża transportowego, dokładnie zamknąć.
4. Próbkę przechowywać w temp. 4-8°C i dostarczyć do laboratorium maksymalnie w ciągu 68 godzin.

Kał

Kał pobiera się do jałowego pojemnika ze szczelnym zamknięciem (tzw. „kałówka”).

1. Kał oddać do czystego naczynia lub na papier.
2. Za pomocą plastikowej szpatułki przytwierdzonej do wieczka pojemnika pobrać grudkę kału (wielkości orzecha laskowego) lub w przypadku gdy kał jest płynny, pobrać próbkę o objętości 5-10 ml na posiew w kierunku bakterii, 1-2 ml na badanie w kierunku wirusów i umieścić w pojemniku.
3. Próbkę na posiew w kierunku bakterii dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin w temperaturze otoczenia, lub dostarczyć do badań w ciągu 24 godzin, przechowując ją w temperaturze 4-8°C.
4. Próbkę na badanie w kierunku obecności antygenów rotawirusów, adenowirusów, norowirusów dostarczyć jak najszybciej do laboratorium, najpóźniej w ciągu 2-3 godzin od pobrania. W razie konieczności przechowywać i transportować do laboratorium w temperaturze 4-8 °C do 48 godzin, po tym czasie zamrozić i transportować do laboratorium w stanie zamrożonym.

Wszystkie pobrane próbki muszą być szczelnie zamknięte i odpowiednio oznakowane:

(imię i nazwisko, data i godzina pobrania materiału, data urodzenia/PESEL), a Zlecenie badania laboratoryjnego prawidłowo i czytelnie wypełnione.